

Leinosten sukulehti n:o 2/98

12. vuosikerta

Tässä lehdessä

Talvinen maisema Luostolla	kansikuva
Sukututkimuksesta ja sukukirjoista	1
Kokouskutsu 1999	3
Leinosten sukurakkaus	4
Leinosten sukukokous Imatralla 1.-2.8.1998	5
Leinosten suku kokoontui Imatralla	7
Taiteilija Eira-Lotta Leinonen	9
Martti Häikiö talouden ja tekniikan historian kimpussa.	11
Kalevi Sorsa muistelee kolmen kirjan voimin	12
Säräisniemen Juusolasta punavankileirille Suomenlinnaan - Urho Leinosen elämäntie	13
Sukulehtien toimitusten yhteistyö alkuun	15
Juho Leinosen syytinkisopimus toiselle vaimolleen 1858.	16
Jaakkiman Iijärven Leinosia	17
Ovatko Leinokset laiskoja	19
Tietojenkeruulomake	20
Seppo Leinonen pilapiirtäjä	21
Kokovartaloräpylä	22
Sukututkimus on krooninen tauti	23
Sukuseuran osoitteita	24

Toimitus ojentaa unikoita Imatran sukukokouksen järjestäjille ja toivottaa hyvää Joulua ja onnellista Uutta vuotta kaikille lukijoillemme.

Juhani Leinonen ja Seppo Räisänen

SUKUTUTKIMUKSESTA JA SUKUKIRJOISTA

Sukuseuramme perustava kokous pidettiin 11.8.1985 Kainuun Paltamossa. Seuran nimeksi päätettiin ottaa "Leinosen Sukuseura r.y". Seuramme toiminta alkoi - kuten niin monen vastaavanlaisen seuran, kerhon tai yhdistyksen toiminta - "puhtaalta pöydältä". Ei ollut minkäänlaista keskitettyä sukumme eri sukuhaarojen vaiheita ja jäseniä käsittelevää arkistoa. Uskon kuitenkin, että aika monessa perheessä oli isännän kirjoituspöydän laatikossa tai perhearkistokansiossa kirjahyllyssä jonkinlaisia joko käsin tai kirjoituskoneella kirjoitettuja kaavioita ja luetteloita esivanhemmista ja heidän perheistään. Tämä on juuri se perusta ja pohja, josta sukututkimus saa alkunsa ja oman sukuhaaran vaiheista kiinnostuneet henkilöt alkuimpulssin laajempaan sukututkimukseen.

Sukuseuramme sääntöjen 2 § kuuluu näin: "Sukuseuran tarkoituksena on selvittää suvun vaiheita ja historiaa, vaalia suvun perinteitä ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta jäsentensä keskuudessa."

Nämä ajatukset ovatkin olleet johtotähtenä seuramme toimintasuunnitelmissa eri vuosina jo lähes viidentoista vuoden ajan.

Sukuseuramme utteran hallituksen jäsenen ja arkistonhoitajan Tapio Leinosen hoitamaan arkistoon onkin jo tullut varsin runsaasti suvun eri haarojen vaiheita, historiaa ja sukutauluja käsittelevää materiaalia. Edellä mainitusta johtuen sukuseuramme on siirtynyt tietokone-aikaan. Runsaan materiaalin hallinta ei enää ole tarkoituksenmukaista manuaalisin menetelmin.

Sukuseuramme käyttämä tietokoneohjelma on Suomen Sukututkimusseuran kehittämä Windows-pohjainen ohjelma, Sukuohjelmisto 8.0. (Sitä myy Sukutietotekniikka Ry, osoite PL 264, 00171 Helsinki, puhelin 09-626929.) Myös yksityisten henkilöiden suorittamat oman sukuhaaran tutkimukset voidaan nyt toimittaa suvun arkistoon levykkeellä.

Innostus omien juuriensa tutkimiseen on ymmärtääkseni sukuseuramme jäsenten keskuudessa melko suuri. Tähän ovat omalta osaltaan varmaan vaikuttaneet Tatu Leinosen, Martti Siiran, Martti Häikiön ja Tapio Leinosen viime vuosien aikana vuosittaisissa sukukokouksissa pitämät mielenkiintoiset esitelmät sukututkimuksesta ja sen uusista menetelmistä sekä teknisistä apuvälineistä. Myös sukulehtemme on julkaissut muutamia kirjoituksia tästä aiheesta (Lehti 1/97 "Leinosten tallentaminen sukuohjelmistoon" ja 2/97 "Tietokoneen käyttö sukututkimuksessa.") Myös Internetiä voidaan käyttää apuna sukututkimuksessa. Tästä on lehdessämme 1/97 lyhennelmä Leif Metherin kirjoituksesta "Sukututkimus ja Internet".

Tämän vuoden aikana on myös ilmestynyt kirja "Asiakirjaopas sukututkijalle". Sen ovat toimittaneet Heikki Manninen, Marja-Liisa Putkonen ja Sanna Kaisa Spoof. Kirjan on kustantanut Kirjastopalvelu Oy.

Edellä esittämästäni käynee jo ilmi, ettei sukuseuramme "pöytä ole enää puhdas" - tai olisiko parempi ilmaisu, ettei se ole enää tyhjä. Sukumme eri haarojen vaiheita, historiaa ja henkilöitä käsittelevää aineistoa on jo nyt niin runsaasti koottuna, että viime kesän sukukokouksessa sekä hallitus että varsinainen sääntömääräinen kokous käsitteli sukukirjojen julkaisutoiminnan käynnistämistä. On aivan luonnollista, ettei voida ajatellakaan yhden kirjan julkaisemista Leinosten suvusta. Julkaisutoiminnan tavoitteena onkin saada aikaan vuosien - ehkäpä vuosikymmenten kuluessa - sarja kirjoja Leinosten eri sukuhaaroista. Näitä sukukirjoja voisi tulevaisuudessa olla erimerkiksi: Kainuun-, Kuusamon-, Oulun seudun-, Keski-Suomen-, Pohjois-Karjalan-, Laatokan-Karjalan-, Amerikan- ja Kanadan Leinosista.

Sukuseuramme hallitus päättikin Imatralla viime kesänä pitämässään kokouksessa perustaa kaksi työryhmää valmistelemaan Kainuun Leinosten sukuhaarasta tehtävän kirjan toimittamista ja julkaisemista käsitteleviä kysymyksiä. Suunnitteilla olevan kirjan tekstin ja sisällön valmisteluryhmän vetäjänä toimii Tapio Leinonen sekä talous- ja markkinointikysymyksiä valmistelevan ryhmän vetäjänä Juhani Leinonen. Tässä yhteydessä haluan kuitenkin todeta, ettei suunnitteilla oleva kirja Kainuun Leinosista ole ensimmäinen sukuseuramme vielä lyhyessä historiassa. Edith Järvilehto on vuonna 1994 julkaissut kirjan, jonka nimi on: "Pielisjärven Leinosten sukuhistoria".

Toivon, että tämä kirjoitus on omiaan herättämään entistä enemmän ja entistä tehokkaampia sukututkijoita oman sukuseuramme jäsenistöstä. Kukaties Leinosen Sukuseura r.y:n julkaisema kirja voittaa lähivuosina arvostetun vuosittain jaettavan parhaan sukukirjan palkinnon - Alcenius-palkinnon!

Lopuksi haluan toivottaa kaikille tämän lehden lukijoille Hyvää ja Rauhallista Joulua sekä Onnellista tämän vuosituhannen viimeistä Uutta Vuotta!

Juhani Leinonen

Leinosten sukkokous kesällä 1999

Aika: 14-15.8.1999 paikka Paltamo

Lisätietoja: Jorma Leinonen, Kiehimäntie 7, 88300 Paltamo
puh. 08-871315, 040-5771284

Sukukokous on suunniteltu pidettäväksi Paltamossa kokouspaikkana Kainuun Opisto Tahvintie 4, Mieslahti. Kokous on jouduttu siirtämään viikolla suunnitellusta ajankohdasta Paltamon Seurakunnan 400 vuotisjuhlien vuoksi joka on 8.8.1999.

Kokoontumisen teemana Kainuun Leinokset.

Seuraavat suunnitelmat ovat alustavia ja niihin voi tulla muutoksia. Ohjelmaehdotukset ovat tervetulleita.

Lauantai 14.8

9.00-10.00 Ilmoittautuminen ja tulokahvit

10.00-12.00 Suvun ohjelmaa. Kainuun Leinosten sukuhaarasta suunnitellun kirjan valmistelu.

12.00-13.00 Lounas

14.00 Suku retkeily. Mahdollisuus järjestää kotiseutukierros linja-autolla kohteena Mieslahti-Paltamo-Vaarankylä- Melalahti- Hakasuo-Mieslahti. Oppaina Paltamon matkaoppaat. Toisena vaihtoehtona höyrylaiva risteily Olujärvellä. Esimerkiksi Kajaanista Paltamoon Kouta-laivalla. Osannottorajoitus 60 henkeä. Hinta oheiskuljetuksineen 150-200 mk.

n. 18.00 Päivällinen Kainuun Opistolla

Vapaata yhdessäoloa Kainuun Opistolla. Mahdollisuus sauna, uida, nauttia kota-iltapalaa ym.

Sunnuntai

10.00-11.30 Jumalanpalvelus Paltamon kirkossa.

Sepeleen lasku sankarihaudoille

12.00-13.00 Lounas Kainuun Opistolla

13.00-15.00 Varsinainen sukkokous

n. 15.00 Lähtökahvit ja kotimatka

Majoitustarjous on pyydetty Kainuun Opistolta. Majoitusvaraukset tekee kukin itse suoraan Kainuun Opistolle puh. 08-873116. Yhdyshenkilö kurssisihteeri Anneli Romppainen

Majoituksen hinta: (sis.aamupalan) tasosta riippuen 100-140 mk/yö/hlö

Lisämaksu yhden hengen huoneesta 50 mk/hlö. Saunamaksu (lauanti-iltana) 10 mk/hlö.

*erilaisista majoitustiloista voi kysellä opistolta majoitusvarauksen yhteydessä

Ruokailut:

Lauantai

-tulokahvit 15 mk

-lounas 40 mk

-päivällinen 40-60 mk (ruokalajista riippuen)

Sunnuntai

-lounas 50 mk

-lähtökahvit 20 mk

LEINOSTEN SUKURAKKAUS

Iikka Leinonen

Ensimmäinen ja toinen elokuuta
ilman muuta
Leinosten suku laaja
kulkunsa ohjaa, Imatralle
jossa korostuu vieläkin
kovaan kallioon revennyt haava

Leinosten sukua vanhempi
vahva sukkela virta
toisinaan, -
kun salpa sen sallii
kahlittu koski kuohuillaan kertoo
virralla vieraille näyttää
kuinka silloin ennenvanhaan
rippipukuaan käyttää

Imatran kuulu koski
vetreän virran voima
soitteli vapaana uomassaan
solisi solassa sopuisasti
suloinen Suomen sävel
salainen salojen tuoksu
kuohuvan kosken kasti
taukoamatta, -
loppuun asti

torneineen
Imatran Valtion hotelli
arvokas, vanha ja vakaa
Leinosten suku-juhliä suojaa
mahtavana, menneen ajan takaa
Imatran koski ja Hotelli huomaa
kuinka kahlittu koski kuivuu
sen, ehkäpä vieraskin aavistaa
kun voimakas virta makaa

sukurakkaus
järki, - ja järjestys
maa- usko, -
ja usko Jumalaan
oman taidon ja käden työn tulos
ja vastausta vaatii jo, -
kun mahansa yli kynnyksen saa
ja haluaa nähdä maailmaa
lentää pesästä ulos

niin sanotaan, -
Leinosten leveää sukua,
joka niukasti nojailee nuukuuteen
maata ja mammonaa kokoaa
sen siemen pellossa itää
kaskea polttaa ja kalastaa
köyhempänäkin, -
perheensä koossa pitää
säästönsä, visusti toisilta salaa

ajassa- arkea, -
raakaa ja kystä
pohtien elämän arvoitusta
salaviisaasti katsellen maailman menoa
sepä veneestä puota, ei enoa
työ-päivänsä keskellä torkahtaa
hetken päästä herää ja toteaa
tiijä, tuota ikuisuus kysymystä ?
taivaita, taikka muita maita ?

Leinonen, sitä olen minäkin
Miettisen mamman muljauttama
pärekattoinen syntymäkoti
hirrestä, harmaja seinä
kaksi kantturaa navetassa, -
joille koskaan ei riittänyt talveksi heinä
niistä ruokolle toinen, ja toinen oma
aamuisin rantasaunassa heräsin
leikkiväin laineitten lauluun
savusaunan tuoksuun, -
oli herätä, niin soma

LEINOSTEN SUKUKOKOUS IMATRALLA 1. – 2.8.1998

Elokuinen lauantaiamu valkeni kirkkaana ja auringonpaisteisena sateisen viikon jälkeen. Mutta niinhän sen pitää ollakin, juhlapäivänä paistaa aina aurinko. Lähes sata Leinosen suvun jäsentä kokoontui Imatran Valtionhotellissa sukukokouksen merkeissä.

Tulokahvia juodessa tervehdittiin tuttuja, aiemmin tavattuja Leinosia sekä hierottiin uusia tuttavuuksia.

Sukuseuran esimies Tatu Leinonen toivotti osallistujat tervetulleiksi kokoukseen ja yhteiseen ilonpitoon. Järjestelyistä vastanneet imatralainen Leinonen Maija-Liisa Jäppinen ja Arja Koho esittivät omat tervehdyksensä.

Lauantain virallinen ohjelma alkoi Martti Häikiön sukututkimus –esitelmällä, mikä herätti laajaa keskustelua Leinosten keskuudessa.

Kaksi linja-autollista lähti kiertoajelulle tutustumaan Imatran ja Ruokolahden nähtävyyksiin matkailuoppaiden Eva Pärssisen ja Elina Hupposen johdolla. Lähtö tapahtui täsmällisesti tasan kello 12, kuten Leinosilla on tapana.

Jokunen koiranystävä lemmikki takapenkillä ajeli omatoimisesti omalla autolla linja-auton perässä.

Kiertoajelun ensimmäisenä kohteena oli Imatran kylpylä, jossa syötiin maittava lounas. Lounaan jälkeen matka jatkui arkkitehti Alvar Aallon suunnittelemaan Vuoksenniskan kirkkoon eli Kolmen Ristin Kirkkoon. Ykkösbussilaiset lauloivat Juuso Häikiön toivomuksesta Isänmaa -virren n:o 577. Leinosten virrenveisuu oli mahtavaa kuultavaa. Sitä on muistettu täällä Imatralla vielä monesti jälkeinpäin. Ruokolahden kirkonmäellä tutustuttiin Kotiseutumuseoon, kirkkoon ja vanhaan kellotapuliin. Ruokolahden kirkossa kanttori Jouko Korttilalli tervehti Leinosia urkumusiikilla.

Leinosen sukuseuran edustajat laskivat kukat talvi- ja jatkosodassa kaatuneiden sankarivainajien muistomerkeille.

Ruokolahden kirkonmäki on kuuluisa myös eukoistaan. Täällä taiteilija Albert Edelfelt maalasi vuonna 1887 taulun nimeltään ”Ruokolahden eukkoja kirkonmäellä”, joka on yksi Edelfeltin pääteoksista.

Osa Leinosista joi päiväkahvia Ruokolahti –talolla, joka on v. 1844 rakennetun talonpoikaistalon mittojen mukainen perinnetalo.

Imatra on rajakaupunki. Valtakunnan rajalle kaupungin keskustasta on matkaa reilut 5 kilometriä. Näin ollen tutustuminen rajamuseoon kuului ehdottomasti asiaan.

Rajamuseo Immolassa esittelee rajavartiolaitoksen ja Suomen rajojen historiaa sekä rajamiesten työtä ja elämää vuodesta 1918 lähtien. Lisäksi museoon kuuluu kahden hehtaarin suuruinen ulkoalue, jossa on rajan vartiointiin liittyviä laitteita.

Etenkin miespuoliset Leinoset olivat kovin ilahtuneita vierailusta Rajamuseoon.

Yksi linja-autollinen sai nauttia Sotkun munkkikahveista.

Rajamuseolta matka jatkui aitoon ympäristöön valtakunnan rajalle. Kurkistelttiin vähän Venäjän puolelle, nähtiin pilkahdus Ensoa, nykyistä Svetogorskin kaupunkia.

Kiertoajelun jälkeen pidettiin arpajaiset. Arpoja oli ostettu innokkaasti, koska palkintoja oli pöytä tulvillaan. Pääpalkintona oli Valtionhotellin lahjoittama lahjakortti. Arpajaisten tuoton sukuseura käyttää arvokkaaseen sukututkimustyöhön.

Illansuussa käveltiin oppaiden johdolla Valtionhotellia ja Imatrankoskea ympäröivässä Kruununpuistossa sekä tutustuttiin Imatran voimalaitoksen sähkön tuotantoon. Kävelykierroksen jälkeen Imatrankoski sai näyttää voimansa ja mahtinsa uoman äärellä seisoville ihmisille. Aina uudelleen tämä luonnon näytelmä tekee ihmiseen vaikutuksen. Jo 226 vuotta sitten Imatra teki vaikutuksen näytelmällään, sillä sanotaan keisarinna Katariina Suuren tunteneen inhimillistä pienuutta seuratessaan vierailullaan Imatrankosken silloin vielä kahlitsematonta pauhua.

Koskinäytöksessä ja sen seuraamisessa energiaa oli jo kulunutkin, joten Valtionhotellin Linnasaliin katettu illallinen houkutteli puoleensa. Illallisen jälkeen saatiin seurata laadukasta, paikallista taiteellista osaamista, koska Leinosista ei löytynyt vapaaehtoista esiintyjää.

Illallisella Leinosia tervehtimässä käväisi tämän vuoden Imatran Inkeri Oili Räisänen, äitinsä puolelta Leinonen.

Ken ei ollut mukana, menetti paljon!

JUMALANPALVELUKSET

- Su 2.8. klo 10, Leinosen sukukok. jumalanpalvelus, lit. Päivi Helén, saarnaa Matti Tuomisto, kantt. Saira Heikkinen

Sunnuntaiaamuna Imatrankosken kirkon kellot kutsuivat Leinosia jumalanpalvelukseen kuulemaan rovasti Matti Tuomiston saarnaa. Jumalanpalveluksen jälkeen sukuseuran edustajat laskivat seppeleen Imatrankosken sankarihaudoille Karjalan itkuvirsi -muistomerkin juurelle ja viettivät hiljaisen hetken sankarivainajien kunniaksi.

Ennen kokousta syötiin Valtionhotellissa maittava lounas, jonka aikana eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen toi tervehdyksensä Imatralle kokoon-tuneille Leinosen suvun edustajille.

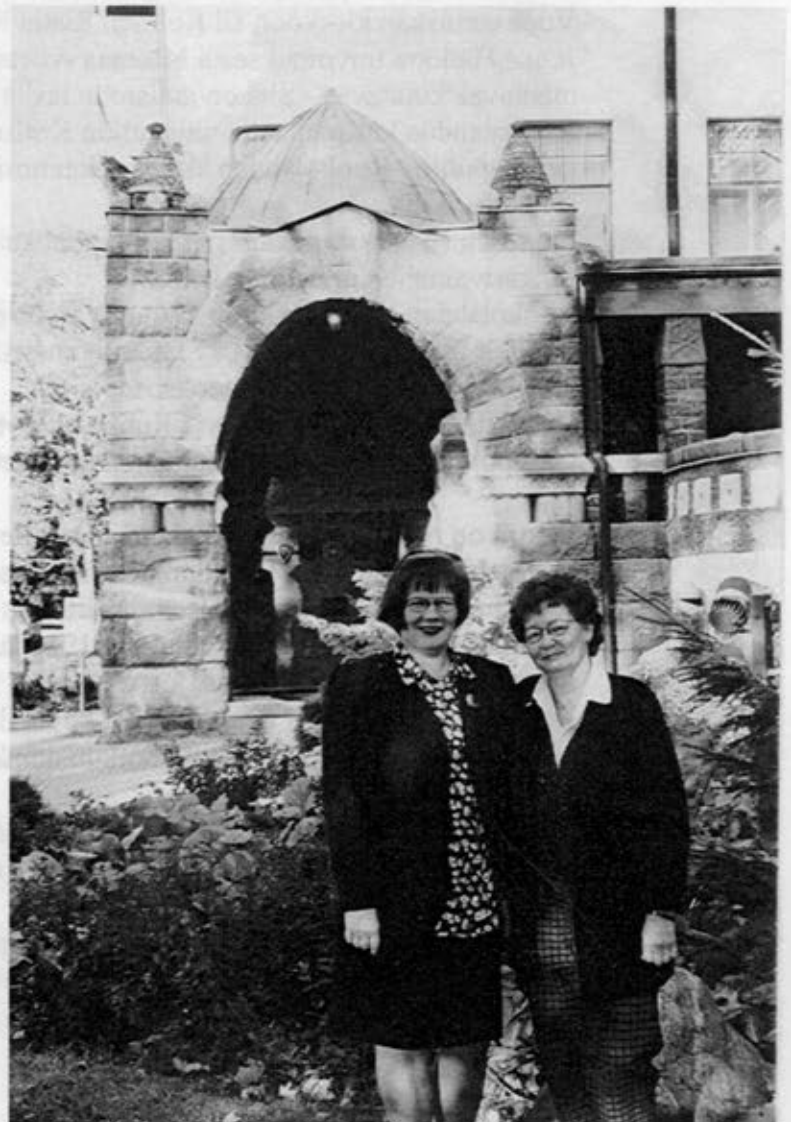
Varsinaisen sukukokouksen alkaessa Imatran seudun karjalai- sten nuorten Mussukat esiintyi- vät kokousväelle.

Varsiaiset sukukokousasiat nui- jittiin yksimielisin päätöksiin sujuvasti.

Lähtökahvia juotaessa toivotel- tiin vanhoille sekä täällä tava- tuille uusille sukukaisille hy- vää vointia. Nähdään Paltamossa Ensi kesänä.

Arja Koho
Arja Koho

Maija-Liisa Jäppinen

Tenho Tiilikainen

Kelpasi katsella. Imatran Seudun Karjalaisten vunukat ilahduttivat leikeillään ja tanhuillaan mm. Leinosten suvun nykyistä esimiestä Tatu Leinosta ja kunniapuheenjohtaja Juuso Häikiötä.

Puhemiehet tapasivat Leinosten sukkokouksessa Leinosten suku kokoontui Imatralla

TENHO TIILIKAINEN
IMATRA

Leinonen on hyvinkin tyypillinen sukunimi Itä-Suomessa, suvun juuret ulottuvat pitkälle Suomen keskiaikaan Savossa ja Karjalassa.

Sukuseurana Leinokset on kuitenkin vielä nuori. Vuonna 1985 perustettu sukuseura piti viikonvaihteessa järjestyksessään 14. sukkokoustaan Imatralla.

–Leinokset olivat keskiajalla Savon suurimpia sukuja. Keskuspaikkoja olivat mm. Paltamo, Juva, Visulahti ja Sääminki. Esimerkiksi vuodelta 1571 löydytty Juvalta maininta 36 verotalonpojasta, jonka sukunimi on Leinonen, sukuseuran esimies Tatu Leinonen kertoo.

Sukuseuran kunniapuheenjohtajana toimii sen ensimmäinen esimies, entinen kansanedustaja ja eduskunnan varapuhemies **Juuso Häikiö**. Häikiön isoisät ovat olleet Leinosia, mutta vuonna 1883 Leinonen muuttui Muhoksella olleen kotitalon mukaan Häikiöksi.

–Itäsuomalaisilla sukuhaarilla sukunimi on säilynyt meitä pohjalaisia paremmin. Siellä sukunimi muutettiin hyvin usein talonnimen mukaiseksi, Häikiö kertoo.

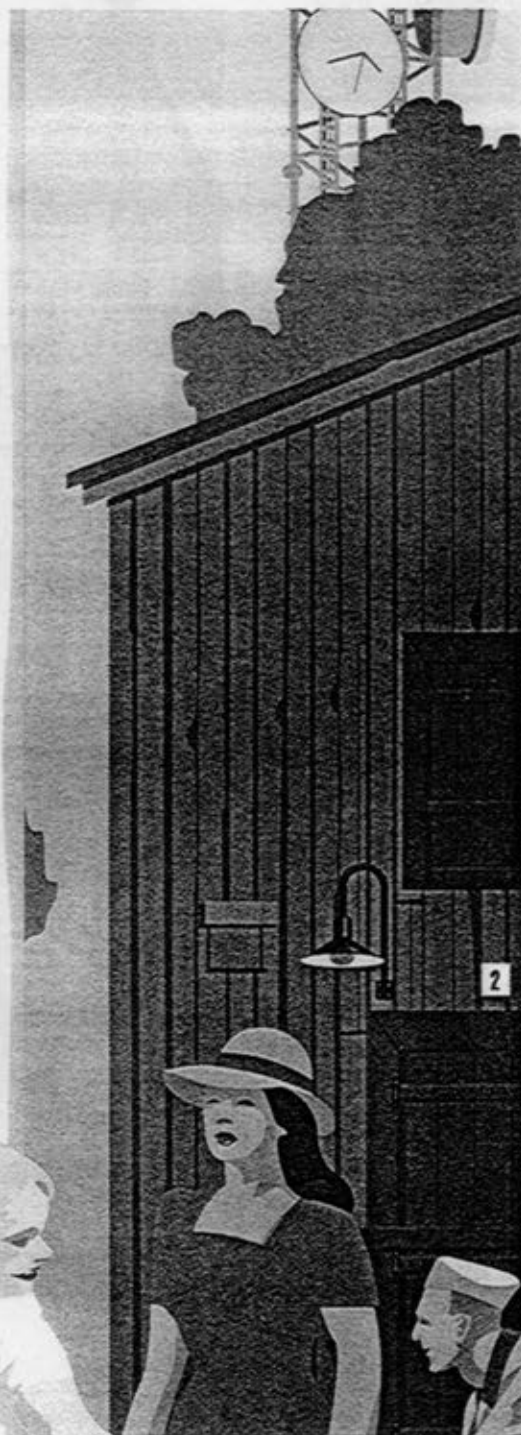
Sunnuntaina Leinosten sukkokouksessa oli mukana kaksikin eduskunnan puhemiestä, sillä Häikiön lisäksi Imatralle tulleita läheisiä ja kaukaisia vieraita kävi tervehtimässä myös eduskunnan puhemies **Riitta Uosukainen**.

Kellotapuli (1752)

52. VALTAKUNNALLISET
KOTISEUTUPÄIVÄT
OULUSSA 7.-13.8.2000

OULU
2000

TAITEILIJA EIRA-LOTTA LEINONEN

rohkea elämänsä uudistaja

Imatran sukkokokouksen yhteydessä pääsimme tutustumaan Eira-Lotta Leinosen värihehkuiseen ja uudistuskykyiseen taiteeseen ja myös taiteilijan omaan syvälliseen persoonaan.

Eira-Lotta syntyi juhannusaattona 1940 Lappeen Märkälässä, jonne hän oli joutunut vanhempainsa evakkomatalla "kuin kengurulapsi äitini mahassa" kuten hän itse toteaa, kansainvälisestä Viipurin kaupungista. Perhe oli kuusi vuotta evakossa, isä sodassa ja äiti sekä kuusi lasta kiersivät sotaa paossa pitkin Etelä-Suomea päätyen lopuksi Ouluun.

Kaksi perheen pojista pääsi opiskelemaan Ateneumiin ja tänne paloi Eira-Lotan mielikin. mutta sodan kokenut ja sairastunut upseeri-isä vaati hankkimaan kunnan ammatin; niinpä tytär opiskeli ensin merkonomiksi ja myöhemmin sairaalafarmaseutiksi, mitä ammattia hän harjoitti päätoimisesti vuoteen 1992 asti, jolloin uskaltautui suuntaamaan elämänsä kulun kohden uutta päämäärää: taidetta. " ei ollut helppo tässä iässä murtautua uudelle uralle". Kuitenkaan hän ei harmittele vuosia, jotka kuluivat ilman taidetta. Mahtuihan niihin vuosiin paljon muuta itsenäistä ja käytännöllistä työtä- kuten kaksoistytärtärien kasvattaminen aikuisiksi.

Eira-Lotta Leinonen koki elämässään vaikean henkisen murroksen, kun hänen isänsä kuoli vuonna 1981 ja pari vuotta myöhemmin hänen avioliittonsakin päättyi eroon. Suru vei Eira-Lotan Steiner koululle taideterapiakurssille ja nuoruuden toiveiden piiriin.

Tosin hän oli lähestynyt taidetta jo aikaisemmin. Veljet, joista toinen oli valmistunut graafikoksi ja toinen sisustusarkkitehdiksi opastivat Eira- Lotta taiteen piiriin. "Vuonna 1979 tein ensimmäisen öljyväretyöni sini- ja valkovuokoista, joita en ollut koskaan katsellut aikaisemmin luonnossa".

Heinäkuussa 1995 palasi E-L. Leinonen taideinspiraationsa alkulähteille näyttelyllään "Elämä itse elävä kirja" Kirkkonummen kirjaston Porkkalasalissa. Se iski vuonna 1985, kun hän oli kesätyössä Kirkkonummen terveyskeskuksessa; Kävelin usein terveyskeskuksesta keskustan läpi pääkirjastoon. Ihastuin tähän paikkaan ja paikkakuntaan. Tuo tunne synnytti taulun Auringonkukka. Valmentautumista tuota työtä varten Eira- Lotta oli saanut Hämeenkyrön kuvataideleirillä, Helsingin taiteilijaseuran kuvataideleirillä Hartolassa ja Hollolan kansalaisopistolla vuosina 1983-1985.

Vuonna 1985 juurten etsimismatkalla Leningradiin, olihan hänen vanhempansa suomalais- saksalais- puolalaisperua olleet vanhempansa asuneet tuossa kaupungissa Eira- Lotta tapasi venäläisen Leningradin taideakatemiaan käyneen kalligrafi Mark Netjajevin, joka löysi hänet taiteilijana. Mark sanoi Eira- Lotalle, että elämäntehtäväsi on maalata tauluja.

Eira ryhtyi määrätietoisesti kehittämään itseään taiteilijana. Jo aikaisemmin oli hän käynyt Famous

artist school of Scandinavia kirjankuvittajan ja mainosgrafiikan peruskurssin. Nyt hän ryhtyi opiskelemaan Lahden työväenopistossa piirustusta, Lahden Taide- ja käsityöskoulussa graafista ilmaisukeinoja painatustyössä, Snellmanin korkeakoulussa akvarellimaalausta ja Leningradissa kalligrafiaa. Pietari on edelleen lähellä hänen sydäntään ja on johtanut säännölliseen Venäjän kielen opiskeluun, mikä on ollut suurena apuna, kun hän on käynyt hakemassa tästä kaupungista uusia näkemyksiä ja perspektiiviä.

Ensimmäisen oman näyttelynsä Eira- Lotta Leinonen piti Lahdessa Kivimaan kirjastossa 10.11. - 15.12.

1988 ja tämän jälkeen on kulttuurielämä ollut hänen töistään kiinnostunut jatkuvasti kuten Hollola ja Lahti 1989, Lappeenranta 1992, Lahden Mukkulan kartano 1995 Kirkkonummen lisäksi ja viimeksi Hollolan Kaiken kansan kammari huhtikuussa 1998.

"Yritin tehdä kalligrafiaa, mutta mustalla ei synny mitään, värit ovat alueeni" Eira- Lotta lausuu.

Taidearvostelijat toteavat, että Leinonen on voimakkaasti tunteva ihminen, mikä piirre näkyy selvästi hänen töissään. Kun tunteet myllertävät voimakkaina, öljyväri on ainoa mahdollisuus. Herkällä mielellä ollessaan hän tarttuu vesiväreihin. Kuvat kertovat

persoonallisuudesta, joka pystyy yllättäviin suunnanvaihdoksiin ja perustoja myllertäviin muuntautumisiin. Teokset pursuavat sanomisen pakkoa. Luonnehdinta sopii hyvin myös Eira-Lotan horoskooppimerkkiin mikä on Kaksonen.

"Kun on elänyt seitsemän kertaa seitsemän vuotta on ihminen muutoksen edessä. Menneisyys on maalattu, nyt lähden hakemaan aivan uusia oppeja" sanoi Eira Taidekeskus Taarastin näyttelyssä maaliskuussa 1998. "Väline ja materiaali voivat muuttua. Voisihan tehdä muutakin. Ensi marras-kuussa lähden Saksaan Bayerin alppimaisemia maalaamaan".

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MARTTI HÄIKIÖ TALouden JA TEKNIKAN HISTORIAN KIMPUSSA

Sukuseuramme jäsen dosentti Martti Häikiö julkaisi viime vuonna kaksi kirjaa. Ensin tammikuussa tuli teos **"Vahva virta vapaa. Savon Voiman haasteet maakunnan sähköistämisestä avoimille markkinoille 1947-1997"** (Savon Voima Oy, Kuopio). Kirjan ilmestymisen jälkeen käytiin koko vuosi tiukkaa kädenvääntöä Savon Voiman omistuksesta, kun ruotsalainen Vattenfall yritti ostaa firman, mutta omistajakuntien enemmistö ei myynyt.

Marraskuun lopulla ilmestyi Martin laaja historiateos **"Satoa ja katoa Hankkijan saralla. Hankkijan ja Noveran historia 1955-1992"** (Kirjayhtymä Oy, Helsinki). Kirja pohtii laajasti Hankkijan ja Noveran konkurssiin johtaneita syitä. Samalla se on monipuolisen hankkijalaisen työn muistokirja, jossa on yli 250 kuvaa toiminnan eri lohkoilta ja eri puolilta maata.

Päätoimisena historiantutkijana toimivan Martin tietokoneessa on työn alla kaksi uutta suomalaisen tekniikan ja talouden historiasta kertovaa kirjaa. Tämän vuoden syksyllä on määrä ilmestyä hänen kirjoittamansa Radiolinja Oy:n ja Suomen GSM-toiminnan historia, jossa pohditaan sitä, miksi juuri Suomessa radiopuhelinten valmistus ja käyttö on maailman huippuluokkaa.

Suurempana projektina Martti kirjoittaa monialaisen Suomen teollisuuden lippulaivan Nokia-yhtymän historiaa vuodesta 1966 nykypäiviin. Sen on määrä ilmestyä vuonna 2001. Paperista, kumista ja kaapelista liikkelle lähtenyt Nokia oli välillä suuri televisioiden valmistaja, joka on nyt keskittynyt valloittamaan maailmaa matkapuhelimillaan ja puhelinverkoillaan.

HANKKIJAN
SARALLA

Kalevi Sorsa muistelee kolmen kirjan voimin

Maan pitkäaikaisin pääministeri, ex-ulkoministeri, Sdp:n ex-puheenjohtaja ja -puoluesihteri, entinen eduskunnan puhemies ja pitkäaikainen kansanedustaja, Suomen Pankin johtokunnan jäsen evp Kalevi Sorsa, 67, siirtyy syksyllä muistelmakirjailijoiden sankaan kaartiin.

Sorsan muistelmien ensimmäinen osa *"Sisäänajo - politiikan kuvioita 1969-72"* (Otava) ilmestyy syksyllä. Muistelmat on suunniteltu kolmiosaiseksi.

Ensimmäinen kirja käsittelee Sorsan tuloa politiik-

kaan ja hänen oppivuosiin Sdp:n puoluesihterinä, kansanedustajana ja ulkoministerinä.

Sorsa kertoo Otavan uutissa työskennelleensä viime syksystä lähtien henkilökohtaisen arkistonsa ja poliittisten asiakirjelähteiden parissa liittääkseen omat muistonsa dokumentoituun tapahtumavirtaan.

"Se on ollut hyvin jännittävä vaihe. Kirje, kasku, pöytäkirja, asiakirja - mikä tahansa - saattaa loihkia hereille kokonaisen muistojen vyöryn, joka olisi pysynyt horroksissa ilman ul-

koista virikettä. Se latasi mielen suoranaiseen kirjoittamisen kiihkoon."

IS:n tietojen mukaan Sorsan kirjalliset harrastukset ovat olleet siinä määrin intensiivisiä, että hän on niiden vuoksi kieltäytynyt jopa eräistä hänelle tarjotuista kansainvälisistä keikkatoista.

Kotiryssätkin pääsevät kirjaan

Otavan uutisten mukaan Sorsa kertoo ajasta, jolloin Neuvostoliiton vaikuttamispyrkimys oli suoraskaisimmillaan. "Kotiryssäinstitutiitakin kuvataan avoimesti."

Sorsa muistelee aikaa, jolloin vennamolaiset marssivat esiin ja nuoriso radikaalistui siirtyen suurin joukoin taistolaisten riveihin.

Kirjassa luvataan myös tietoa kolmen Koon - Kekosen, Karjalaisen ja Koiviston - konfliktista. Sorsa korostaa, ettei hän pyri kirjoittamaan poliittista historiaa, sen hän jättää tutkijoiden tehtäväksi.

"Haluan näyttää, että politiikka ei ole vain puoluepoliittista peliä, kähmintää tai virallisuutta, vaan ennen kaikkea ihmisten elämää, jossa vaihtelevat aatteellisuus ja raadollisuus, ystävyys ja kauna, voitot ja tappiot."

Säräisniemen Juusolasta punavankileirille Suomenlinnaan – Urho Leinosen elämäntie

Mummunsa 1. miehen elämäntarinan kertoi Martti Pyykkönen.

Vuonna 1918 käyty aseellinen yhteenotto kenraali Mannerheimin johtamien valkoisten joukkojen ja venäläisten sotavoimien välillä voidaan katsoa vapaussodaksi. Valkoisten ja punaisten välillä käyty voimainkoitos taas oli veljessota. Kumpikin puolihan tavoitteli Suomen itsenäisyyttä.

Urho Leinosen kaukainen esi-isä Tapani eli Staffan Leinonen oli muuttanut jo 1500-luvulla Paltamon Kivesjärvelle. Sieltä Juuso Leinonen ja hänen velipuolensa Juho muuttivat nykyisen Vaalan kunnan Jaalangan kylään 1790-luvulla. Jaalangasta Juuso muutti vuonna 1812 vaimonsa Tiinan os. Kemppainen ja kahden poikansa Antin ja Heikin kanssa Säräisniemelle, taloon N:o 1 Säresniemi. Talo on ollut asuttu ainakin 1600-luvun alkuvuosikymmeniltä lähtien.

Säräisniemellä Juusolle syntyi kolmas poika Juho. Kun Heikki myi osuutensa veljilleen, jäivät taloa asumaan vanhin veli Antti ja nuorin Juho. Isä Juuso ja äiti Tiina olivat syytingillä. 1860-luvulla Antti rakensi itselleen ja perheelleen oman talon, jolle nimeksi tuli Alila. Kantataloa jäi asumaan Juho ja talon nimeksi tuli poikien isän mukaan Juusola N:o 1.

Alilan isännälle Antille ja vaimolleen Annalle os. Aspegren, syntyi kuusi poikaa mutta tyttöjä ei ainuttakaan. Kolmas poika oli nimeltään Jaakko; hän syntyi 5.1.1846 ja kuoli 9.2.1893. Jaakko meni avioon Mustanmaan kylästä kotoisin olevan Anna Hurskaisen kanssa. Jaakolle ja Annalle syntyi seitsemän lasta, heistä nuorimmaisena Urho Aleksanteri 25.11.1891.

Jaakon kuoltua Anna meni toiseen avioon Jaakon serkun pojan Antti Leinosen eli poikiensa pikkuserkun kanssa. Antti oli syntynyt 17.10.1864. Heille syntyi kaksi lasta, Antti Veikko ja Sirkka Maria. Sirkka Maria Leinonen on allekirjoittaneen äiti.

Kansakoulun käytyään Urho alkoi miettiä, mistä hän tulevaisuudessa voisi ansaita jokapäiväisen leipänsä. Säräisniemen vähäiset tilapäistyöt eivät houkuttelleet. Tyynelän pienet peltotilkut eivät myöskään antaneet riittävää toimeentuloa, kun vielä oli tullut kaksi uutta suuta ruokittavaksi. Niinpä Urho päätti hakea Seppälän maamieskouluun Kajaanin lähelle. Vuosi oli 1910.

Koulun jälkeen keväällä 1911 Urho kirjoittaa äidilleen: ”No niin, nyt minä oon täällä koko kesän, enkä tiedä vissiin jos oon tulevan talvenkin.” Vähän myöhemmin hän kirjoitti hakevansa yhdessä erään opiskelutoverinsa kanssa Harjun kaksivuotiseen karjanhoitokouluun Virolahdella.

Hän kirjoittaa äidilleen 1.2.1912 päivätyssä kirjeessä: ”Hyvästihän täällä aika menee, kun olen tottunut töihin. Lypsykin se jo menee niin, että ette enää pärjäisi ja kädet ovat hienot kuin mamsellin kädet, ei niissä käsniä näy ja posket punottaa kuin maalatut oisi, sillä joka päivä me juomme maitoa niin paljon kuin jaksamme.” Ja vähän myöhemmin: ”Olenhan minä ajellut melkein joka päivä myös sonnilla. Sillä sonnilla ajetaan sioille ruoka keittiöstä.” Varmaan oli autoa puuhaa alussa säräisniemeläispojalle! Kirjeen lopussa hän toteaa: ”Minulta ne mustat vanttuut varastivat.”

Kun koulu oli kahden vuoden kuluttua saatu päätökseen, oli ensimmäinen työpaikka Kirkkonummen Friggesbyn kylän Högbackan tilalla. Urho muutti siis ruotsinkieliselle seudulle, erilaiseen kulttuuriin ja tapoihinkin.

Täällä hän huomasi joutuneensa työpaikkaan, jossa työntekijöitä kohdeltiin kuin he olisivat vain välttämätön paha. Urho valittaa äidilleen 3.7.1914: ”Hyvä mamma ... En minä rupea tähän paikkaan ensi vuodeksi vaikka mikä olisi. En minä sillä lähtisi pois, että on paljon työtä, vaan sillä kun rouva on kuin itse piru. Kun olin talon sapsukoissa, niin hän haukkui, kun täytyy ruokaa laittaa. Sitte kun muutin omiin ruokiin, niin ei hän antaisi niin paljon aikaa, että edes syödä. Herra kyllä on oikein hyvä, vain ämmä monta kertaa valehtelee hänelle yhtä ja toista, että eikö saisi herraa suuttumaan. Seuraava pieni esimerkki meidän rouvasta.

Kun minä jo olin ruvennut ”daatille” (tarkoittanee omaa taloutta) niin rouva sano, nyt se ei karjakko ole muuta vailla kuin muijaa, vain sitä se ei saa. Minä sanon etten minä rouvaa viitsisi ottaakaan muijakseni kun minä otan flikan. Ja illalla kun kävelin naapurin likan kanssa pihan poikki, ja rouvaa kun kiukutti niin että se puhisi kuin titänicsin höyrykone. Minä sanonkin rouvalle että olen minä syksyyn saakka kun herra tahtoo vaikka olisitte kuinka paha.”

Urho toteutti myös aikeensa ja siirtyi Tuusulan Ruotsinkylän Jussilan tilalle. Hän on täältäkin varmasti kirjoittanut äidilleen eli mammalleen, niin kuin hän oppi sanomaan Friggebyssä. Kirjeitä vain ei ole säilynyt. Tuusulasta hän kuitenkin löysi vaimon itselleen, Iisalmessa syntyneen Anna Leena Auvisen. Mutta ei Urho sielläkään viihtynyt vuotta kauempaa. He muuttivat nyt Kilon kartanoon Espooseen. Täällä heille syntyi 17.4.1916 tytär Helga Helena.

Kilossa toimi tuohon aikaan sosialidemokraattinen työväenyhdistys, ja sen piiriin liittyi myös Urho. Hän huomasi, että kartanoitten omistajat, ja muut jotka olivat perineet omaisuutta, elivät yltäkylläisyydessä ja loistossa. Sen sijaan heitä palvelevat piijat, rengit, karjanhoitajat ja muut työntekijät olivat toimeentulominimin rajoilla, jopa kurjuudessa. Hänen yhteiskunnallinen heräämisensä alkoi jo Friggebyssä.

Vuoden 1916 eduskuntavaalit olivat heinäkuussa. Sosialidemokraatit saivat enemmistön eduskuntaan. Urho kirjoittaa mammalleen: ”Minäkin sain ensi kerran käyttää sitä äänioikeutta ja äänestin Sosialidemokraattisen listalle. Äiti vissiin taas äänesti sitä suomettarelaista sortopuoluetta. Ja on vielä paljon työläisiä jotka puoltavat tietämättään sortajiaan. Äänestämällä sortajiaan vastustavat työläiset vanhuuten ja työkyvyttömyyslakia. Työväen suojeluskia ja kieltolakia ym. työväen aseman parannuslakeja.” Erässä toisessa kirjeessä hän julistaa äidilleen: ”Köyhälistön pitäisi kaikkien liittyä yhteen ja järjestäytyä Sosialidemokratian punaisen lipun ympärille taistelemaan oikeuksiensa puolesta.”

Urhon äidin perheen toimeentulo heikkeni huomattavasti, kun isäpuoli Antti löi metsätöissä kirveellä polvensa, ja jalka jäi pysyvästi polvesta suoraksi. Urho valittaa kirjeessään: ”Minä auttaisin kyllä, mutta minulla ei ole. Väkisinkin tulee kyynel silmään ajatellessa että Teidän täytyy elää niin kurjuudessa. Oi kun saisi kerran nähdä teidät vielä ...”

Näitä Urho ajatteli kartanon suurta lehmäkarjaa apulaistensa kanssa hoitaessaan, ja innostui yhä enemmän työväen ruusuemmasta tulevaisuudesta. Näin ollen ei voi pitää minään ihmeenä, että kun punakaarteja alettiin perustaa, niin Urhokin tunsu velvollisuudekseen liittyä paikalliseen kaartiin.

Sodan alettua Pohjanmaalla saksalainen sotaväenosasto nousi maihin Hangossa ja aloitti etenemisensä rautatien suunnassa kohti Helsinkiä. Punakaartien koulutus sotaan oli ollut vähäistä, ja johtajatkin olivat heikkoja. Pelkän aatteellisen innostuksen vallassa sotia ei voiteta. Punaiset pelkäsivät saksalaisia, jotka olivat hyvin koulutettuja. Niinpä taistelut jäivät vähäisiksi: punakaartilaiset perääntyivät kohti Helsinkiä. Helsingissä he huomasivat tilanteen jo menetyksi ja antautuivat saksalaisille, Urho heidän joukossaan.

Punavangit kerättiin ensin Katajakokalle. Sieltä heidät kuljetettiin Suomenlinnaan. Saksalaiset kohtelivat vankeja melko inhimillisesti. Ruokaakin he saivat vielä kohtuullisesti, vaikka se oli yksipuolista. Vangit pelkäsivät, että kun suomalaiset ottavat leirin komennon haltuunsa, kostoimenpiteet alkavat. Pelko ei ollut aiheetonta. Ruoka-annokset pienenevät ja huononivat laadultaan. Alkoivat ankarat kuulustelut ja heti myös päivittäiset teloitukset. Epätoivo ja pelko ammuttavaksi joutumisesta masensivat jokaisen mielen. Mutta myös niitä oli, jotka pääsivät pois, kun työnantajilta tai koulujen opettajilta saatiin todistus, että kyseinen henkilö oli ollut sairaanhoitajana tai muuten ei ollut varsinainen kaartilainen. Urholle tällaista todistusta ei kukaan tuonut, mutta ei häntä tuomittu ammuttavaksikaan.

Mutta nälkä ja sairaudet veivät joka päivä hautaan niitä, joille omaiset eivät salaa saaneet toimitetuksi vähäisiä ruokapaketteja. Urhon vaimolla Annalla ei ilmeisesti ollut mitään antaa, ja hänellä oli vielä pieni lapsi huollettavana. Nälän ja sairauden heikentämänä Urhon elämä päättyi Suomenlinnassa 26-vuotiaana 11.7.1918.

Anna halusi päästä joksikin aikaa pois surusta ja puutetta pakoon. Hän kirjoittaa Urhon äidille 27.7.1918: "Rakas Mamma. Kiitos kirjeestänne ja se oli ilosanoma minulle, että annoitte minulle luvan tulla sinne, kun minulla on täällä niin kauhean ikävä. Että en osaa muuta kuin itkeä ... Niistä Urhon vaatteista minä en saanut mitään selvää. Mutta kyllä minä vielä koitan tiedustella. Sormuksen ne sanoivat menevän hautaan mukana, mutta kellostakaan en tiedä mihkä se joutui. Nyt en muuta tiedä tällä kertaa Hyvästi. Voikaat hyvin, näkemiin, toivoo Anni Leinonen. Kilo."

Urhon velipuolen Antti Veikon muistiinpanoista selviää, että Anni ja tytär Helga tulivat Särisniemelle ja viipyivät siellä jonkin aikaa.

SUKULEHTIEN TOIMITUSTEN YHTEISTYÖ ALKUUN

Samaan aikaan Imatran sukukokouksemme kanssa oli Jyväskylässä suomalaiset Juuret tapahtuman yhteydessä sukulehtien päätoimittajien yhteinen tapahtuma, jossa lehtien tekijät toivat esille mielipiteitään ja ongelmiaan sukujulkaisujen osalta. Samalla esiteltiin uunituore Sukuharrastajien opas kirja ja julkistettiin vuoden 1998 Paras sukulehti kilpailun voittaja. Palkinnon sai tällä kertaa Hinkkasten sukuseuran lehti Hinkkaset. Kunniainaininnan saivat Parviaisten sukuseuran lehti Parviaisten parissa, Nenosten Nenossuku ja Toikander-Hohti suvun Hohto lehti. Raadilla oli valinnan vaikeutta, sillä kaikki lehdet olivat laadukkaita. Arvostelussa huomioitiin lehden ulkoasu, juttujen laatu ja lehden tehtävä sukuseuran tiedottajana

Sukulehdet tuntuivat jakautuvan selvästi kahteen ryhmään; oli ammattimaisesti toimitettuja, painettuja tuotteita ja vaatimattomammalla tekniikalla laadittuja julkaisuja, kuten meidänkin lehtemme on. Yllättävintä oli, että moni sukulehti pyrki kaikkien suvun jäsenten tavoittamiseen riippumatta siitä ovatko he asianomaisen sukuseuran jäseniä vai ei. Lehtien rahoitus ja kustannuspuoli jäi allekirjoittaneelle tällä haavaa epäselväksi, mutta yritän selvittää asiaa. Lehtien sisältö oli yleensä melko ajankohtaista ja jopa aivan yleisiäkin asioita sisältävää. Materiaalia tuntui toimittajilla olevan jopa liikaakin, joten karsintaa suoritettiin.

Kokouksessa ehdotettiin, että eri sukuseurat lähettävät aina lehdistään kappaleet toisille sukuseuroille ja pitävät muutoinkin yhteyttä. Tähän toimintaan ilmoittautui yhdeksän sukuseuraa tai lehteä muun muassa Leinosten lehtikin ja toiminta on kantanut jo hyödyllistä hedelmää. Tulevissa Leinoslehdissä aletaan julkaisemaan myös ajankohtaista tietoa toisten yhdistysten toiminnasta ja tapahtumista.

Seppo Räisänen

JUHO LEINOSEN SYYTINKISOPIMUS TOISELLE VAIMOLLEEN ANNA TAPIOLLE VUODELTA 1858

Sitten kun minä toteutetun vihkimisen jälkeen talollisen leski ja piika Anna Tapion kanssa olen tullut hänen aviomiehekseen, sitoudun minä Juho Juusonpoika Leinonen hänelle suorittamaan osuudestani Juuson verotilaan No 1 Säräisniemen kylässä seuraavanlaisen, erityisen syytingin, nimittäin:

Kamarihuone sekä yksi aitta.

2 tynnyriä rukiita. 1 tynnyri ohraa.

2 leiviskää naudanhäntä. 1 leiv. lampaanlihaa. 1 leiviskä sianlihaa.

1 nelikko suolasiikaa. 1 nelikko suolaa.

1 leiviskä kahvia. 0,5 leiviskää sokeria.

1 kannu paloviinaa.

0,5 leiviskää Mannaryyniä.

0,5 leiv. pellavaa. 0,5 leiviskää hamppua.

5 naulaa lampaanvillaa.

4 naulaa kynttilöitä.

1 pari saappaita. 1 pari kenkiä.

Tarpeellinen perunamaa ja 1 nelikko perunoita. Vain ensimmäisenä vuonna.

50 hopeakopeekkaa.

1 lehmä ja sille tarvittava rehu. Talonväki hoitaa ja ruokkii lehmän, kun Anna on tullut niin vanhaksi ja heikoksi, että hän ei voi sitä itse tehdä. Kun lehmä on ummessa Anna saa talosta maitoa 0,5 kannua (tarkoittanee päivässä).

Ja jos niin sattuisi, että hän ei tule toimeen ensimmäisessä avioliitossani syntyneiden perillisten kanssa, on hänellä oikeus muuttaa pois, jos hän niin haluaa. Kuitenkin hänellä on oikeus saada kaikki ne etuisuudet jotka edellä on lueteltu, paitsi maito.

Sitä vastaan sitoudun minä Anna Tapio siihen, että sille joka hoitaa minut viimeiseen leposijaani, testamentataan siitä johtuvasta vaivasta kaikki ne vaatekappaleet, jotka minun jälkeeni jäävät.

Tähän yllä olevaan kontrahtiin olemme molemmin puolin tyytyväiset. Jonka me todistajien läsnäollessa vakuutamme.

Säräisniemi, 1. marraskuuta 1858.

Juho Juusonpoika Leinonen
puumerkki

Anna Tapio
puumerkki

Todistavat

Wilhelm Krank
armovuoden saarnaaja

Adolf Castrén

Asiakirjassa mainittu Juho Juusonpoika Leinonen syntyi 26.2.1815 Säräisniemellä ja kuoli 21.2.1892, hänen toinen vaimonsa Anna Tapio syntyi 11.5.1801 ja kuoli 29.1.1877. Syytinkikontrahdissa mainittuja mittoja: tynnyri n. 165 litraa, leiviskä n. 8,5 kg, nelikko kuivaa tavaraa n. 42 litraa, nestemäistä tavaraa n. 31 litraa, kannu n. 2,5 litraa, naula 425 g.

Ruotsinkielisestä asiakirjasta käänsi Martti Pyykkönen.

JAAKKIMAN IJÄRVEN LEINOSISTA

Koonnut Ilkka Leinonen

YLEISTÄ

Jaakkima sijaitsee Laatokan rannalla Käkisalmen ja Sortavalan välissä. Se on siis Itä- Suomen asuttamisreitillä. Väki tuli Karjalan kannasta pitkin, Suomen lahden yli ja Laatokan hyviä vesireittejä käyttäen jatkaen vesistöjä hyväksi käyttäen aina Kainuuseen ja Ouluun asti.

Ruotsin ja Novgorodin sodat autioittivat kyliä ja väki pakeni Aunukseen ja Inkeriin sekä aina Tveriin saakka sekä takamaille Savoan. Vain osa palasi takaisin ja autioituneisiin kyliin muutti Savosta väkeä. Tässä edestakaisessa vaelluksessa ovat mainittujen seutujen asukkaat sekoittuneet. Sanonta "mennään toisiin kylälle" on molemmilla seuduilla sekä Karjalassa että Savossa tunnettu, kun mentiin sukulaisnaapuriin samassa pihassa.

Kerimäen historia mainitsee, että v. 1661 oli aivan yleinen muutto Käkisalmen lääniin ja paljon tiloja jäi autioiksi samoin v 1663. Vuoden 1647 maakirjassa mainitaan Päivilän kylässä Juho Leinonen ja Yläkuonan kylässä Pekka Parkkoisen eli Leinoisen autiotila sekä Pekka Mikonpoika ja Mikko Antinpoika Leinoisen tila. Sitten mainitaan, että venäläishyökkäyksessä 1656 Mikko Antinp. Leinonen on menettänyt huoneet, vaatteet ja vuoden kasvun.

Säämingin historiassa mainitaan 1664 maakirjassa, että Erkki Leinoinen on kuollut, talo köyhtynyt ja autiona

Savonlinnan kaupungin perustajien joukossa mainitaan Paavo Leinoinen ja sisar Kaarina. Samoin Lauri Leinoinen oli saanut parkkarin (nahkuri) oikeudet ja muuttanut nimensä Parkkariksi.

JAAKKIMAN LEINOSET ELI ISÄNI SUKUHAARA

isän suku on asunut Jaakkimassa virallisten tietojen mukaan 1500-1600 lukujen vaihteesta aina vuoteen 1940 ja 1944, jolloin Jaakkima luovutettiin Neuvostoliitolle ja kaikki asukkaat muuttivat Kanta- Suomeen. Ruotsi-Suomen ja Venäjän välisissä sodissa oli Jaakkiman Iijärvi ollut 1500 ja 1600 luvulla vuoroin kummallakin valtiolla. Saattaa ollakin, että 1500-1600 luvun vaihteessa syntynyt esi- isäni Heikki Leinonen ei ole Karjalan Leinosia vaan on Kerimäeltä muuttaneita.

Hänet mainitaan nimittäin Ihalan käräjillä 29.10.1686 ja 2.3.1687 käsitellyssä uskonriita- asiassa nimellä Leinonen eli Savolainen

Väinö Huolmanin vuonna 1977 ilmestyneessä Iijärven historiassa mainitaan muun muassa seuraavat Leinoset:

- Heikki Leinonen sai jakokirjan mukaan 18.6.1763 Kumpuinmäenmaasta 1 tynnyrinalan.
- 3.6.1797 on hänellä ollut kaskeamisriita. Henrik Leino s. 1745 sai lainhuudon 6.9.1764 tilalleen.

- Heikki Heikinpoika Leinosen s. 1773 perheessä mainitaan olleen 25 henkeä 1825
- Kylän Leinonet saaneet isojaossa 1830-42 talon numero 5 altaan noin 1000 tynnyrin alaa (n 500 ha) nimeltään Rantatalo. Siihen aikaan ovat eläneet Olavi Leinonen syntynyt 6.4.1779 ja Heikki Leinonen syntynyt 23.3.1804.
- Kosken Leinonet, Vaskilammen kuvatuksen yhteydessä. Kytkeytyy Olli Leinoseen, joka on syntynyt 31.7.1821 tai 1.4.1842.
- Mikko Leinonen suon kuvatuksen yhteydessä.
- Pekko Leinonen, mylläri, vastusti Iijärven laskua.
- Olli Leinonen. kirkonmies, synt. 1.4.1842.
- Mikko Leinonen syntynyt 30.4.1874 oli kansanedustaja ja puutavaraliikemies
- Heikki Leinonen, mylläri. 1812 myllyluettelossa.
- Heikki Ollinp. synt. 23.3.1804, Erkki Ollinp. synt. 1871 ja Pekko Heikinp. synt 1788 olivat osakkaina tilojen lunastuksessa, kun lahjoitusmaat lakkautettiin ja valtio antoi talollisten lunastaa omat maansa takaisin hoveilta.
- Juho Leinonen istutti muikun Iijärveen 1904.
- Aadolf Leinonen s. 1885, Olli Leinonen s. 1883 ja Matilda Leinonen s. 1890 mainitaan Amerikkaan muuttajina.

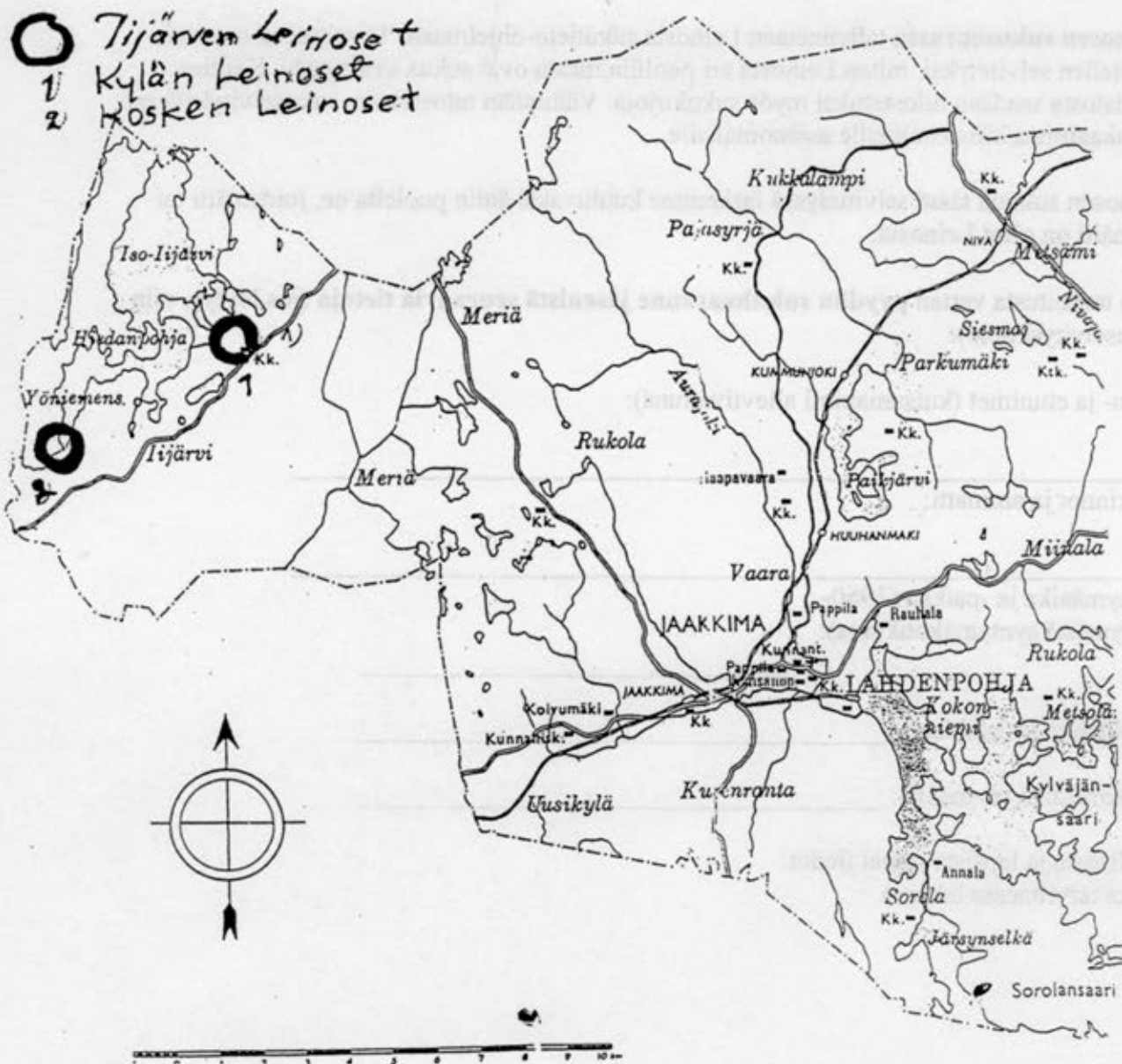
Leinosia mainitaan historiassa myös kylämeijerin perustajina, osuuskassan puheenjohtajana, Maalaisliiton paikallisosaston perustajana, sanomalehden "Korvenpoika" toimittajana, kansakoulun perustajina, kyläjärjestyshallituksen ja kunnanvaltuuston jäsenenä sekä erilaisina esiintyjinä ja harrastajina.

Minä en ole harrastanut sukututkimusta.

Kaikki se mitä suvustani isän tai äidin puolelta tiedän on saatu Historioista tai sanomalehdistä.

Kuva otettu Simpeleen Ankilänsalon koululta 1900 luvulla.
Vasemmalta takaa lukien kuvassa ovat:
Armas Leinonen, Aino Sopenen os Leinonen
Niku Sopenen, Maaria Leinonen ja Johan
panen

OVATKO LEINOSET LAISKOJA

Näin väittää yksi ruma sanonta Vuolijoen puolesta. Alan epäillä, että siinä on myös perää, kun vetoomukset tietojen keruusta eivät johda tulokseen. Vetoomuksia ja lomakkeita on julkaistu sukulehdessä jo monta kertaa, mutta juuri mitään ei tapahdu. Moni toivoisi sukukirjoja Leinosista niin kuin on esim. Karppisista, mutta asian eteen ei kukaan tahdo nähdä vaivaa. Ehkä meidänkin olisi ruvettava harkitsemaan kirjojen teettämistä palkan edestä ammatillisilla.

Lehdessä on taas kerran lomake, jolla voi kertoa tietoja/lisätietoja suvun jäsenistä. Sitä voi kopioida tarpeen mukaan. Pankaa matkaan kopio sukuselvityksestä, jos sellainen löytyy eikä ole vielä toimitettu tänne sekä osoitetiedot tietojen antajasta. Kirkkoherranvirastoista saa sukuselvityksiä, mutta niistä ei löydy "lihaa luiden päälle". Siksi toivon pienoiselämäkertoja, esim. 3-10 riviä lomakkeessa mainituista asioista. Se voi olla myös vapaamuotoinen. Näitä voi hyvin tehdä myös vielä elävistä.

Postianne odottaa Tapio Leinonen, arkistonhoitaja. Osoite esim. lehden takana.

Leinosen sukuseurassa tallennetaan Leinosia sukutieto-ohjelmaan. Tavoitteena on saada vähitellen selvitettyksi, miten Leinoset eri puolilla maata ovat sukua keskenään. Kenties aineistosta saadaan tulostetuksi myös sukukirjoja. Vähintään tulostetaan sukuselvityksiä eri sukuhaaroista kiinnostuneille asianomaisille.

Leinosen sukuun tässä selvittelyssä laskemme kuuluvaksi äidin puolelta ne, joiden äiti tai äidinäiti on ollut Leinosia.

Tätä tarkoitusta varten **pyydän sukuhaaranne jäsenistä seuraavia tietoja** (jos löytyy, niin sukuselvityskopio):

Suku- ja etunimet (kutsumanimi alleviivattuna):

Tutkinnot ja ammatti:

Syntymäaika ja -paikka (1960-
syntyneistä syntymäkotikunta):

Kuolinaika ja -paikka:

Vihkimisaika ja -paikka:

Puolisosta ja lapsista samat tiedot:
(jatka tarvittaessa takana)

Asuinpaikka tai -paikat (maalla myös kylä ja talo)

Vanhemmista suvun jäsenistä pyydän kertomaan myös jotakin elämänvaiheista, mitä tehnyt, mitä merkittävää saanut aikaan, osallistumisesta sotaan, luottamustehtäviä jne. Toivon Sinun kertovan lyhyesti (kirjoita taakse, tarvittaessa eri paperiin). Jos minulla jo ovat perustiedot, riittävät elämäkertatiedot.

Mistä tietoja voi tarkistaa ja kysyä lisää (os. ja puh. no):

Pyydän lähettämään kirjeellä tai faksilla.

Tapio Leinonen, Keskustie 4, 92700 KESTILÄ
08-8122322 fax, puh. 08-8122110, mp 0400-155 425

os. Leppähammas, 35300 Orivesi

p. 03-335 4229

email: sep@sci.fi

URL: <http://www.sci.fi/~sep>

Pilapiirroksia mm:

Vihreä Lanka: vv. 1991-93

Seura: 1992-

Demari: vv. 1994-95

Kumppani: 1996-

Suomen luonto: 1998-

Kirjat:

Nasu Pappa ja Aitojen luonnontuotteiden arvoitus, 1991, Luonto-Liitto. Lastenkirja luonnonharrastuksen alkeista yhdessä Jukka Ojalan kanssa.

Julisteet:

1984: Kahdeksan A-1 julisteen kierrätysnäyttely, joka propagoi tuolloin uutta ja huonosti tunnettua kierrätysaatetta. Köyhien multimediaa, jossa juonellinen sarjakuvakertomus, valokuvat ja asiateksti yhdistyivät.

1988: Seitsemän A-1 julisteen norppasarjakuva, Suomen luonnonsuojeluliitolle. Tarinassa esitellään Kansalaistoiminnan alkeita.

1996: AMAZONAS-sarjakuva. Seitsemän A-1 julisteen sarja Amazonasin sademetsästä yhdessä Ympäristö ja kehitys ry:n kanssa. Köyhän miehen multimediaa osa II. Juonellinen sarjakuva johon on upotettu lyhyitä tietoiskutekstejä. "Miksi sademetsät hupenevat vaikka sinne viedään suomalaista metsäosaamista?"

Julkaistut sarjakuvat

albumit:

Veikko Siipiveikko & Suuren läjän arvoitus, 1991, Tammi

yksittäiset sarjat:

Sarjakuvia yhdessä Petri Kuokan kanssa 1978 - 81.

aikakausilehtisarjat:

Veikko Siipiveikko, liito-oravan elämää metsienhoidon mallimaassa. Nuorten Luonto lehdessä vuosina 1982 - 91 sekä Sieppo-lehdessä vuosina 1985 - 91.

Veikko Siipiveikko & ympäristöetsivät, strippisarja lokakuussa 1996 kuukauden kotimaisena Ilta-Sanomissa.

Lisäksi lehtien, oppaiden ja kirjojen kuvituksia ja taittoja mm. Suomen luonnonsuojeluliitolle, Suomen ympäristökeskukselle, Ympäristöministeriölle, Ekokemille sekä useille kunnille ja järjestöille.

Tekijän luonnehdinta töistään:

Lyhyesti: ympäristöpoliittisia pilakuvia

Töittäni aiheena on usein ihmisen ja luonnon suhde, metsät, uhanalaiset eläimet, kulutus ja jätteet.

Poliittiset pilapiirroksukset ovat viime vuosina muuttuneet siten, että perinteisten poliitikkojen ohella ovat tähdiksi nousseet myös yritykset (IVO, Havi, Shell...). Jos valta siirtyy poliitikoilta markkinavoimille on kai pilapiirtäjänkin käännettävä harottava siveltimensä osoittamaan siihen suuntaan.

KOKOVARTALORÄPYLÄ

ja muita luonnonihmeitä

Seppo Leinosen ympäristöaiheisia pilapiirroksia

VILLA ELFVIKIN LUONTOTALOSSA

26.11.1998- 10.1.1999

Espoon Laajalahdessa

Elfvikintie 4, 02600 ESPOO

Avoinna: ma-pe klo 9-15 ja su klo 11-16, la suljettu

Kahvila Elfviira avoinna: su klo 11-16

TERVETULOA!

Sukututkimus on kuin krooninen tauti

Vantaan sukututkijoille oli yllätys, kuinka suurta joukkoa ihmisiä heidän toimintansa kiinnostaa. Yhdistyksen puheenjohtaja **Irja Hirsivaara** oli yhdistyksen tapahtuman esittelypöytien ääressä kuullut, kuinka kävijät olivat jopa havainneet kuuluvansa johonkin esillä olleeseen sukuun.

Tikkurilan kirjaston Lummesalissa sukututkijat järjestivät viikonvaihteessa ensimmäisen kerran tämänkaltaisen tapahtuman, jossa halukkaat saivat tietoa sukututkimuksesta ja siihen liittyvästä.

Tapahtumasta

Alusta saakka tiesin, että tapahtumastamme tulee hyvä, lähes täydellinen, mutta siihen, mitä itselleni tapahtui oli todellinen yllätys.

Yksitoista kävijää kuuluu/tutkii samannimiisiä sukuja; kaksi Hyrkästä, kolme Hyväristä, Härkönen, Inkala, kolme Karhua (mm yhdistyksemme 201 jäsen Martta Tuomela) ja yksi Leinonen.

Lauantaina kymmeneltä saapui "uusi sukulaiseni" Kirsti Junnonaho, kertomista riitti puolin ja toisin. Serkkuni Kaukon tytär Meeri, tuli miehensä kanssa ja kertoi iloisen uutisen. Tammikuussa saan tallentaa uuden jäsenen Matin ja Liisan jälkipolvitauluun. Sunnuntaina espoolainen Seppo Räisänen (äiti os. Leinonen) yllättyi, kun löysi tapahtumastamme Paltamon Leinosia. Häneltä sain tietoa "omista" Paltamon Leinosista. Parin päivän kuluttua postissa tuli uutta aineistoa mm kartta, jossa minulle tärkeä Myhkyrinvaara on. Leinosen sukuseura sai uuden jäsenen.

Kun pari tuntia tapahtuma-aikaa oli jäljellä, tuli pöytäni viereen aviopari. Rouva kertoi ystävänsä Kristiinan os. Inkala tutkivan sukuaan Oulusta. Mikä sattuma, sillä äitini äidin molempien vanhempien puolella suvussa on Inkaloita Muhoksella. Mummuni isän puolelta Karinille (s. 1800) en ole vielä löytänyt vanhempia, joten suunnitelmissani on soitto lähiaikana Klaukkalaan.

Vantaan Sukututkijat ry

Hallitus 1998

Puheenjohtaja:

Irja Hirsivaara
Kärppärinne 2
01450 Vantaa
Puh. (09) 872 5741, 050 546 4663
Sähköposti: irja.hirsivaara@pp.inet.fi

Sihteeri:

Pirkko Valkeapää
Esikkotie 1 C 71
01300 Vantaa
Puh. (09) 823 5846

Rahastonhoitaja, liittymislomakkeet:

Ritva Fagerström
Prinssintie 3
01260 Vantaa
Puh. (09) 874 9743
Sähköposti: ritva.fagerstrom@kolumbus.fi

Jäsenrekisteri, Länsi-Vantaan yhteyshenkilö, sukututkimusohjelmien neuvonta:

Reino Anttila
Lintukalliontie 5 B
01620 Vantaa
Puh. (09) 878 6762, 0400 345 036
Sähköposti: reino.anttila@pp.inet.fi

ATK, sukututkimusohjelmien demot, välitys, neuvonta:

Kaj Kankaanpää
Valtuustokatu 4 E 55
01370 Vantaa
Puh. (09) 857 3379, 040 560 5410

Kello tuli seitsemäntoista...tapahtuma oli päättynyt.

Kun me "pohjoisen tytöt" raahasimme tavaroitamme autolle, totesi Raija "olisin katunut, jos en olisi tullut, sillä meillä oli tosi mukavaa". Samaa mieltä olimme myös Seijan kanssa.

Vuoden kuluttua uusiksi.

25.10.98 Ritva Fagerström

#####

LEINOSEN SUKUSEURAN OSOITTEITA**HALLITUS**

Esimies: Tatu Leinonen Matemaatikonk. 6 90570 Oulu.
 puh 08- 554 6665 fax 08-553 2026. tatu @ me.oulu.fu

Varaesimies: Tapio Leinonen, Keskustie 4 92700 Kestilä
 puh 08- 812 2110, 049-155425, fax 08 812 2322

Jäsenet: Pekka Honka, Lattapojantie 8 90650 Oulu
 puh 08-530 3424, 040-5632606.
 Jorma Leinonen Kiehimäntie 7 88300 Paltamo
 puh 08-87 1315
 Merja Kääriäinen, Hindriikanpolku 4 01900
 Nurmijärvi puh 09-208 387.
 Juhani Leinonen, Hauenkalliontie 6 A 02170 Espoo
 puh 09-452 4272, 04-222337696.
 Tapio Leinonen, Haajaistentie 650 74590 Kurenpolvi
 puh 017-740 125, 0400-574 241, fax 017-816 464
 Marja-Liisa Kontkanen Kymenmaankatu 4 04400
 Järvenpää puh 09-291 9335, 050-563 8841.
 Tauno Leinonen, Vainiontie 26 91500 Muhos
 puh 08-533 2362
 Martti Häikiö, Korkeavuorenkatu 15 B 00130 Helsinki
 puh 09-170 095, 050-505 7140, fax 09-177791, martti.haikio
 @ kolumbus.fi
 Matti Leinonen Oritie 3 C 29 01200 Vantaa
 puh/fax 09-876 6098, 0400-19818, matti.leinonen @ pp.inet.fi

TOIMIHENKILÖITÄ

Sihteeri: Marja-Liisa Kontkanen Kymenmaank. 4.
 04400 Järvenpää puh 09-291 9335, 050-563 8841.

Arkistonhoitaja: Tapio Leinonen, Keskustie 4 92700 Kestilä
 puh 08-812 2110, 0400-155425, tapio.leinonen @ evl.fi

Taloudenhoitaja: Antero Leinonen, Topinperäntie 51 90820
 Kello. puh: k.08-540 2735, työ 08-310 7131.

Tilintarkastajat: Kirsti Orvokki Tuulos Oulu.
 ja Tauno Leinonen Nurmes.

Varatilintarkastajat: Paavo Blomqvist Paltaniemi ja
 Hannu Leinonen Oulu.

SUKULEHDEN TOIMITUS

Työryhmä: Seppo Räisänen, Kaivoskuja 10 02730
 Espoo puh 09-8546 487, fax 09-852 1470 sekä Juha-
 ni Leinonen, Hauenkalliontie 6 A 02170 Espoo
 puh 09-452 4272. Päätoimittaja Seppo Räisänen.

Avustajat: Kaikki Leinosen suvun jäsenet.

Etusivun teksti: Raili Salo Oulu.

LEHDEN TARKOITUS

Seuran sääntöjen 3 kohdan mukaisesti toimia yhdys-
 siteenä suvun jäsenten välillä julkaisemalla kir-
 joituksia, kuvia ja tietoja suvun historiasta ja
 nykyisyydestä.

SUKUSEURAN PANKKIYHTEYS

Merita/ Haukipudas tili no 232118 - 2343.

LEHDEN PAINOSMÄÄRÄ

600 kpl. Kymmenes vuosikerta. ISSN 0786 - 2679.